

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss av Europeiska kommissionens förslag till Förordningen om industriell acceleration och omställning (Industrial Accelerator Act, COM (2026/956))

Sammanfattning

Region Jönköpings län är positiv till ambitionen att stärka europeisk industris konkurrenskraft, motståndskraft och omställningsförmåga. Det föreslagna regelverket lyfter viktiga frågor såsom snabbare tillståndsprocesser, stöd till industriell uppskalning, villkor för vissa strategiska investeringar samt efterfrågeåtgärder genom offentlig upphandling och stödsystem.

Samtidigt bedömer Region Jönköpings län att vissa delar av förslagets utformning behöver förtydligas eller kompletteras för att bättre fungera i det regionala genomförandet. Detta gäller särskilt hur regelverket träffar industriregioner med många små och medelstora företag i leverantörsled, kopplingen till energiförsörjning, elnät och planeringsförutsättningar, behovet av regional samordning och kompetensförsörjning samt vikten av att flera fossilfria lösningar kan bidra till omställningen.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län välkomnar möjligheten att lämna yttrande över Europeiska kommissionens förslag till Förordningen om industriell acceleration och omställning.

1. Förordningen behöver fungera för industriregioner med många små och medelstora företag i leverantörsled, och för regionala styrkeområden

Jönköpings län präglas av många små och medelstora tillverkande företag, ofta i underleverantörsled till större nationella och internationella värdekedjor. Förordningen bör därför inte utformas på ett sätt som i praktiken främst gynnar stora slutproducenter eller stora enskilda investeringsprojekt. Regelverket behöver kunna fånga regionala styrkeområden, befintliga industrikluster och den logik som präglar smart specialisering, där konkurrenskraft och omställning växer fram genom många aktörer i samspel.

2. Den regionala industristrukturen i Jönköpings län gör energi- och konkurrenskraftsfrågan särskilt viktig

Jönköpings län har en stark tillverkningsindustri, med betydande inslag av energiintensiva verksamheter och hög specialisering i delar av industrin. Det innebär att krav och styrsignaler kopplade till låg klimatpåverkan, unionsursprung, investeringar och industriell omställning får tydlig regional betydelse. Region Jönköpings län bedömer därför att förslaget effekter på konkurrenskraft, investeringsförmåga och omställningskostnader behöver belysas även utifrån industriregioner med många mindre företag och specialiserade leverantörsled.

3. Industriell acceleration behöver kopplas till elnät, effekt, anslutning, lokal energiproduktion och flexibilitet

Snabbare tillståndsprocesser för industriella projekt är viktiga, men de är inte tillräckliga i sig. För att industriell acceleration ska bli möjlig i praktiken behöver den kopplas till tillgången till elnät, effekt, anslutningskapacitet och regionala energisystemförutsättningar. I delar av Jönköpings län finns redan utmaningar kopplade till ny elanvändning och framtida kapacitetsbehov. Förordningen bör därför i högre grad beakta hur industriell omställning hänger samman med nätutbyggnad, flexibilitetslösningar, lokal energiproduktion och långsiktig planeringssäkerhet.

4. Regional samordning behöver erkännas tydligare i genomförandet, inklusive kopplingen till innovation och smart specialisering

Genomförandet av den här typen av förordning sker i praktiken i samspel mellan regioner, kommuner, näringsliv, nätägare, utbildningsaktörer och andra offentliga aktörer. Region Jönköpings län bedömer att den regionala nivån har en viktig roll i att initiera, samordna och skapa förutsättningar för genomförande. Detta gäller inte minst i frågor om etableringar, samhällsplanering, kompetensbehov, innovationsmiljöer och regionala styrkeområden. Förordningens genomförande bör därför bättre ta tillvara de regionala strukturer som redan finns för samverkan, innovation och smart specialisering.

5. Kompetensförsörjning bör lyftas som en central regional förutsättning för omställningen

Tillgång till rätt kompetens inom industri, el, energi, automation och teknisk omställning är en grundförutsättning för att förordningens intentioner ska kunna realiseras. Det gäller både nyrekrytering, vidareutbildning och livslångt lärande. Region Jönköpings län bedömer att kompetensförsörjning behöver ses som en integrerad del av industriell acceleration och inte som en sidofråga. Det är särskilt viktigt i regioner där industrins utveckling är starkt beroende av samspelet mellan arbetsmarknad, utbildningssystem och regional samordning.

6. Flera fossilfria lösningar behöver kunna bidra till omställningen och robustheten

Elektrifiering är central för den industriella omställningen, men i ett län med varierad industristruktur är den inte hela svaret. För vissa processer och verksamheter är även energieffektivisering, flexibilitet, energilagring, biogas och andra kompletterande fossilfria lösningar viktiga. Region Jönköpings län bedömer därför att förordningens genomförande bör stödja en bred och robust omställning där flera fossilfria lösningar kan bidra, särskilt där detta stärker försörjningstrygghet, systemeffektivitet och regional motståndskraft.

Rachel De Basso
Regionsstyrelsens ordförande